

Posudek vedoucí diplomové práce

Veroniky Pláníčkové

Socioekonomické aspekty dětských porozumění politice u žáků 1. stupně základní školy

Diplomantka předkládá práci zaměřenou na výzkum dětského politického myšlení. Na začátku uvádí čtenáře do psychologických a pedagogických souvislostí. Formuluje psychologická a oborová východiska. Pracuje zde s přehledovou literaturou a významnými monografiemi.

V části věnované přehledu dosud publikovaných výzkumných zjištění k porozumění politice u žáků primární školy musela pracovat výhradně s cizojazyčnou literaturou. Zpracovala zde značné množství informací a dokázala je systematizovat do uceleného a smysluplného sdělení. Zpracovává zde témata, která nejsou v našem prostředí dosud prezentována, proto zpřístupnění zjištění z anglicky mluvících zemí považuji za velmi užitečné.

Diplomantka zpracovala solidní metodologickou kapitolu, ve které nejprve představuje pedagogický výzkum a jeho metody a potom předkládá návrh vlastního výzkumného designu.

Na základě zjištění zahraničních výzkumů pak diplomantka sestavila strukturu rozhovoru pro diagnostiku porozumění dětí z České republiky. Obsah jednotlivých otázek je v práci adekvátně vysvětlen a zdůvodněn. Vzhledem ke kvalitativně orientovanému výzkumnému designu diplomantka při vedení rozhovoru přizpůsobovala otázky konkrétním situacím, pokládala doplňující a upřesňující dotazy a zachytila tak společné tendence i jedinečné příklady uvažování.

Záznamy rozhovorů byly nahrávány a přepisovány tak, že zaručují autentickou výpověď. Způsob vedení rozhovorů hodnotím ve většině případů jako zdařilý. Diplomantka reaguje s porozuměním jak na obsah rozhovorů, tak vychází vstříc myšlení dětí.

Podle svého záměru diplomantka provedla podobnou sondu u dětí z regionů s odlišnými socioekonomickými charakteristikami. Odpovídajícím způsobem vybrané lokality charakterizuje a identifikuje jejich významné rozdíly. Pravděpodobně výběr otázek předurčil pokus o srovnání k nejednoznačným výsledkům. Otázky zaměřené obecně na fungování

demokratického státu, používání politické moci a možnosti občanů se na politickém fungování státu podílet se u dětí v různých regionech téměř nelišily.

Bez ohledu na problematiku komparaci zjištění v různých regionech diplomantka prezentuje své výsledky podrobně, s přiměřeným výkladem, uvádí je do souvislostí se zahraničními zjištěními a reflektuje jedinečné odpovědi jako podnět k dalšímu zamyšlení. Hodnotím pozitivně proces přípravy i způsob provedení výzkumné sondy. Diplomantka věnovala velké úsilí všem etapám své práce, projevila solidní porozumění problematice a připravila se tak sama na svou práci ve vzdělávání, stejně jako poskytla nové informace odborné veřejnosti.

Práce splňuje všechny požadavky na diplomovou práci, proto ji doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

Navrhněte způsoby využití prezentovaných výzkumných zjištění ve výuce politickým tématům v rámci vlastivědy.

Navrhněte příklady diagnostických otázek, u kterých by se mohly různé socio- ekonomické charakteristiky bydliště respondentů projevit více.

Praze dne 27. 8. 2012

Michaela Dvořáková KOVF